

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/51/2019
Identifikačné číslo spisu: 7217010646
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7217010646.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci obvineného U. M. pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní obvineného U. M. podanom prostredníctvom obhajkyne JUDr. Tatiany Vórobellovej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. decembra 2018, sp. zn. 4To/75/2018, na neverejnom zasadnutí konanom 31. marca 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného U. M. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice II z 23. marca 2018, sp. zn. 5T/42/2017, bol obvinený U. M. uznaný za vinného zo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že

v O. - Š. na ulici W. č. X v kancelárii referentov režimu režimových činností, v ubytovni pre odsúdených, blok B ústavu na výkon trestu odňatia slobody dňa 29. júna 2015, počas výkonu služby ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže služobne zaradený na výkon služby ako referent režimu režimových činností oddelenia výkonu, fyzicky napadol poškodeného T. S. tak, že ho najmenej štyrikrát udrel dlaňou pravej ruky do oblasti tváre, a potom ho chytil pravou rukou za krk za to, že odsúdený T. S., ktorý plynule nevie hovoriť po slovensky, sa pýtal na vyšetrenie k zubárovi, a nie k lekárovi, čím konal v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 326 ods. 2, § 39 ods. 1 Trestného zákona bol za to obvinený U. M. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanástich) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu bol výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odložený.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu súd určil skúšobnú dobu v trvaní 30 (tridsiatich) mesiacov.

Na podklade odvolaní obvineného U. M. a prokurátora Okresnej prokuratúry Košice II voči uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 19. decembra 2018, sp. zn. 4To/75/2018, rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a zároveň, rozhodujúc sám na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku, vyslovil, že obvinený U. M. je vinný zo spáchania zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom, skutkovom základe, že

v O. - Š. na ulici W. č. X v kancelárii referentov režimu režimových činností, v ubytovni pre odsúdených, blok B ústavu na výkon trestu odňatia slobody dňa 29. júna 2015, počas výkonu služby ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže služobne zaradený na výkon služby ako referent režimu režimových činností oddelenia výkonu, fyzicky napadol poškodeného T. S. tak, že ho najmenej štyrikrát udrel dlaňou pravej ruky do oblasti tváre, a potom ho chytil pravou rukou za krk za to, že odsúdený T. S., ktorý plynule nevie hovoriť po slovensky, sa pýtal na vyšetrenie k zubárovi, a nie k lekárovi, čím konal v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 37 ods. 1 zákona č. 475/2005.

Obvineného U. M. za to podľa § 326 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanástich) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 50 ods. 1 Trestného zákona odvolací súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 30 (tridsiatich) mesiacov.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený U. M. prostredníctvom obhajkyne JUDr. Tatiany Vorobelovej dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku odôvodnil s poukazom na to, že odvolací súd založil výrok o jeho vine na výpovedi poškodeného T. S. a svedka Ing. B. Č., kým výpoveď svedka P. F. ako tendenčnú nevzal do úvahy, tvrdením, že práve výpovede týchto svedkov boli v prípravnom konaní získané postupom, ktorý zákon nepripúšťa. Odvolal sa na § 132 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, upravujúci postup pri výpovedi svedka, ktorý podľa neho nebol orgánom činným v trestnom konaní rešpektovaný, dôvodiac tým, že výpoveď svedka P. F., ale aj svedka Ing. B. Č. boli získané po tom, ako boli oboznámení s audiovizuálnym záznamom a s udalosťou, ktorá mala tvoriť stíhaný skutok, a ako im bol naznačený pravdepodobný postih, ktorý by ich čakal, ak by vypovedali inak, než to naznačil vyšetrovateľ. Uvedené podľa dovolateľa vyplýva z výpovede svedka Ing. B. Č.. Dodal, že aj poškodenému T. S. bola na začiatku výsluchu oznámená skutočnosť, ktorá mala byť zistená z jeho výsluchu, a to vetou „prišli preto, že sa dozvedeli o tom, že ma zbilí,“ čo menovaný poškodený uviedol na hlavnom pojednávaní 23. marca 2018. Poukázal tiež na záver krajského súdu v trestnom konaní vedenom proti P. F., že tento bol operatívcom tlačený k podaniu výpovede v jeho neprospech. Odvolací súd považoval takýto spôsob výsluchu za rozporný so zákonom a konštatoval, že pochybenia v dôsledku nesprávnej taktiky výsluchu orgánov činných v štádiu prípravného konania nebolo možné napraviť. Obvinený zhrnul, že nerešpektovanie § 132 ods. 2 Trestného poriadku pri výsluchu svedka, najmä kladenie otázok obsahujúcich skutočnosti, ktoré sa majú zistiť až z výpovede svedka, je vykonaním dôkazu v rozpore so zákonom, a teda dôkazom, ktorý v ďalšom konaní nemožno použiť. Právne argumentoval rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 Rdo 25/2008 (pozn. súdu: zrejme mal na mysli rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 25/2008). Záverom k tomuto dovolaciemu dôvodu vyslovil názor, že ak odvolací súd nevzal do úvahy výpoveď svedka P. F., nemal vziať do úvahy ani výpoveď svedka Ing. B. Č. a ani výpoveď svedka

poškodeného T. S., pretože boli získané nezákonným spôsobom.

Nesprávne právne posúdenie skutku, a teda naplnenie dovolacieho dôvodu vyjadreného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, videl dovolateľ v podriadení jeho konania pod skutkovú podstatu zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona napriek absencii jedného z obligatórnych znakov skutkovej podstaty tohto trestného činu. Pripomenul, že na naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu sa vyžaduje, aby sa skutku dopustil špeciálny subjekt, t.j. verejný činiteľ, a to jednou z troch taxatívne uvedených foriem konania, pričom z hľadiska zavinenia musí úmysel páchatela zahŕňať okrem konania aj úmysel spôsobiť niekomu škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Pre výklad pojmu "vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu" odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 TdoV 14/2012, podľa ktorého ide o obchádzanie zákona alebo iného právneho predpisu vydaného na základe zákona a pod pojmom "prekročí právomoc" sa rozumie konanie páchatela, ktorý vykonáva činnosť, ktorá patrí do právomoci iného verejného činiteľa. Súčasne poukázal na zákonné vymedzenie pojmu verejného činiteľa zo štyroch hľadísk s tým, že ak niektoré z nich nie je splnené, nejde o verejného činiteľa. Vychádzajúc z uvedeného mal za to, že aby mohol byť považovaný za verejného činiteľa, nepostačuje len správne zistenie, že v čase činu bol príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej stráže a že sa podieľal na plnení úloh spoločností a štátu, ktorými treba rozumieť výkon dôležitých verejných funkcií. Podľa obvineného by totiž súčasne musela byť splnená aj podmienka, že pritom používal právomoc, ktorá mu bola zverená v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh. Odkázal na už vyššie uvedený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorom tento zdôraznil, že pojem právomoci v sebe musí vždy zahŕňať aj prvok moci aj prvok rozhodovania následne vynútiteľného štátnou mocou. Na tomto základe trval na tom, že podľa skutku opísaného vo výroku napadnutého rozsudku v zmysle súdnej praxe nevykonával právomoc verejného činiteľa, keďže nerozhodoval o právach a povinnostiach fyzickej osoby. Konanie opísané v skutku nesúviselo s výkonom právomoci verejného činiteľa, a teda nemohlo naplniť znaky zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Domnieval sa, že ak by ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže vo výkone trestu nerešpektoval ľudskú dôstojnosť odsúdeného a použil neľudské zaobchádzanie a tým nedodrжал ustanovenia zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a porušil povinnosti uložené zákonom č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže, prichádzala by do úvahy kvalifikácia takéhoto protiprávneho konania, vymedzeného práve v uvedených právnych predpisoch, ako disciplinárneho deliktu, prípadne priestupku, argumentujúc aj tým, že ponímanie právomoci verejného činiteľa je podľa týchto právnych predpisov širšie ako podľa Trestného zákona. Trval na dodržaní zásady bez zákona niet trestu. Záverom poznamenal, že odvolací súd sa v dovolaní napadnutom rozsudku k jeho námietkam k nesprávnej právnej kvalifikácii nevyjadril a ponechal ich bez povšimnutia.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd rozsudkom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 19. decembra 2018, sp. zn. 4To/75/2018, bol porušený zákon podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku; súčasne podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 19. decembra 2018, sp. zn. 4To/75/2018; a zároveň mu podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného U. M. doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II po stručnej rekapitulácii dôvodov dovolania konštatoval, že tieto sú identické s právnymi úvahami uvedenými v odôvodnení jeho odvolania a, odvolávajúc sa na to, že už Krajský súd v Košiciach vykonal zákonným spôsobom všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy, tieto správne právne vyhodnotil a uložil zákonný trest, nepovažoval za potrebné zaujímať k dôvodom dovolania osobitné stanovisko.

S poukazom na uvedené navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol podané dovolanie, keďže je zrejmé, že nie sú dané dôvody dovolania v zmysle § 371 ods. 1

písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

Poškodený T. S. na doručené dovolanie obvineného žiadnym spôsobom nereagoval.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Trestného poriadku.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného U. M. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať ak:

g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku je potrebné uviesť nasledovné:

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Vzťahuje sa k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách. Prvou je vyhľadávanie dôkazov, druhou ich zabezpečenie, treťou ich vykonávanie a poslednou etapou dokazovania je hodnotenie dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa týka predovšetkým tretej etapy dokazovania, t. j. vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá dokazovania (vyhľadávanie a zabezpečovanie), pretože dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou s výnimkou prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila (§ 119 ods. 4 Trestného poriadku), nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci.

Nesprávnym právnom posúdením zisteného skutku [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho

ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Trestného zákona), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Oboznámením sa s obsahom predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

V rámci dovolacieho dôvodu uplatneného obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa tento argumentačne zamerail predovšetkým na preukázanie nezákonnosti výpovedí svedka poškodeného T. S. a svedka Ing. B. Č. z prípravného konania, spočívajúcej podľa jeho mienky v ich získaní postupom, v rámci ktorého boli menovaní v rozpore s § 132 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku oboznámení pred výsluchom s udalosťou, ktorá mala tvoriť stíhaný skutok, a svedok Ing. B. Č. aj s audiovizuálnym záznamom a možným postihom jeho osoby, súčasne zdôrazniac, že za rovnakých okolností získaná výpoveď svedka P. F. nebola vzatá do úvahy.

Úvodom k naposledy uvedenej dovolacej námietke obvineného je potrebné uviesť, že sčasti je založená na okolnostiach zodpovedajúcich skutočnosti. Zo zápisníc o výsluchoch svedkov P. F. a Ing. B. Č., uskutočnených 2. mája 2016 (č. l. 42 a č. l. 46 vyšetrovacieho spisu), t.j. v čase pred vznesením obvinenia, vyplýva, že obaja pristúpili k podaniu výpovede v predmetnej trestnej veci „po ozrejmění veci vyšetrovateľom,“ avšak nie je z nich zrejmé, v akom rozsahu, akým spôsobom a s akým obsahom im predmetná "vec" bola ozrejmená. Podľa zápisnice o výsluchu svedka P. F., uskutočneného 16. septembra 2016, t.j. po vznesení obvinenia dovolateľovi, a teda kontradiktórnym spôsobom za účasti obhajkyne dovolateľa (č. l. 44 vyšetrovacieho spisu), si menovaný svedok na stíhaný skutok už nespomínal, pričom sa podrobne vyjadril k okolnostiam svojho predchádzajúceho výsluchu, na ktorom mal pôvodne tvrdiť, že na žiadnu takú udalosť, aká je podstatou predmetného skutku, si nespomína, v reakcii na čo mu malo byť premietnuté video a dané na výber, aby sa k nemu vyjadril alebo bude postavený mimo službu a stíhaný. Naproti tomu, zápisnica o výsluchu svedka Ing. B. Č., taktiež realizovaného kontradiktórnym spôsobom 16. septembra 2016 (č. l. 48 vyšetrovacieho spisu), preukazuje, že tento ostal vo svojej výpovedi ohľadom stíhaného skutku konzistentný a že k okolnostiam predchádzajúcim jeho prvému výsluchu v danej trestnej veci vypovedal sčasti totožne ako svedok P. F., keď potvrdil, že po tom, ako si ani jeden z nich nespomenul na svedka poškodeného T. S., ohľadom ktorého boli v súvislosti s trestným činom zneužitia právomoci verejného činiteľa dotazovaní operatívcom, im bolo prehraté video a boli vyzvaní, aby k veci vypovedali, s čím súhlasili, na základe čoho spísali s operatívcom predbežnú výpoveď a následne šli jednotlivito na výsluch. Na hlavnom pojednávaní 24. novembra 2017 vypovedal svedok Ing. B. Č. v zhode so svojimi predchádzajúcimi výpoveďami, pričom svoje tvrdenie, že si myslel, že bude mať problémy, vysvetlil v podstate tým, že jeho obavy vychádzali z neistoty ohľadom správnosti svojho vlastného postupu po tom, čo bol svedkom prejednávanej udalosti (č. l. 93-96 súdneho spisu), keďže túto mal zrejme nahlásiť, obhajujúc sa zároveň tým, že v danom čase bol na oddieli výkonu trestu len dva týždne. Svedok P. F. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní 24. novembra 2017 zotrval na tvrdení, že prejednávaný skutok si nepamätá.

Vychádzajúc z uvedeného, musel dovolací súd pripustiť, že napriek absencii akejkolvek zmienky o

oboznámení svedkov P. F. a Ing. B. Č. s videozáznamom v ktorejkoľvek zo zápisníc o ich výsluchoch uskutočnených v prípravnom konaní, k takémuto postupu zo strany orgánov činných v trestnom konaní zrejme došlo. Na druhej strane však uvedený postup pri realizácii výsluchov menovaných svedkov nepovažoval dovolací súd za nesúladiť so zákonom, keďže predložený videozáznam im mal len umožniť rozpamätať sa na okolnosti, ktoré boli predmetom ich výsluchov, za účelom ich doplnenia či objasnenia neúplností, majúť zároveň za to, že hoci predmetný videozáznam nebol v konaní vykonaný ako dôkaz, a teda jeho obsah nie je známy, možno, aj s ohľadom na drobné odchýlky vo výpovediach svedkov nasledujúcich po jeho vzhliadnutí, dôvodne predpokladať, že bez poznania kontextu a okolností, v akých a za akých vznikol, by z neho nebolo možné vyvodit' všetky skutočnosti, vrátane špecifických podrobností, o ktorých menovaní svedkovia vypovedali. Je nepochybné, že predmetný videozáznam musí zo svojej podstaty objektívnym spôsobom zachytávať okolnosti a skutočnosti, ktorých boli vypočúvaní svedkovia účastní, a preto si dovolací súd nemohol osvojiť záver obvineného, že svedkovia boli vo svojich výpovediach ovplyvňovaní vyšetrovateľom. Z dotknutých (vyššie oboznámených) zápisníc totiž nevyplýva, že by im vyslúchajúca osoba akýmkoľvek spôsobom vnucovala či aspoň predostierala svoj názor na priebeh objasňovaných udalostí, rovnako ako ani úsilie o prispôbenie obsahu ich výpovedí zisteniam vyplývajúcim z dokazovania, pričom za konanie takéhoto charakteru nemožno považovať ani upozornenie na možné trestnoprávne či disciplinárne následky ich vlastného konania, spočívajúceho v opomenutí splnenia povinností vyplývajúcich im z výkonu služby príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže. Prosté predloženie dôkazu vecne dokumentujúceho priebeh svedkami zažitých udalostí nemožno vyhodnotiť ako snahu o manipuláciu s výpoveďami dotknutých svedkov. Aj ustálená rozhodovacia prax pripúšťa obdobný postup, keď svedkovi, ktorý pri výsluchu uvedie, že si už presne nepamätá okolnosti, o ktorých má vypovedať, umožňuje, za účelom vysvetlenia rozporov oproti skoršej výpovedi, predložiť zápisnicu o tejto výpovedi (R 87/2014). Navyše, z odôvodnení dovolaním napadnutých rozhodnutí spoľahlivo vyplýva, že prvostupňový aj druhostupňový súd vychádzali výlučne z výpovedí svedkov Ing. B. Č. a P. F. uskutočnených na hlavnom pojednávaní 24. novembra 2017 so záverom, že výpoveď svedka Ing. B. Č. svedčí v neprospech obvineného, kým výpoveď svedka P. F., vyhodnotená ako tendenčná, len čiastočne v jeho prospech. S ohľadom na uvedené skutočnosti dospel dovolací súd k záveru, že predmetná dovolacia námietka obvineného nebola vznesená dôvodne.

Dovolací súd nemal pochybnosti ani o pravdivosti základu ďalšej z dovolacích námietok obvineného, opierajúceho sa o tvrdenie svedka poškodeného T. S., že „prišli preto, že sa dozvedeli o tom, že ma zbili,“ vyslovené v rámci výsluchu na hlavnom pojednávaní 23. marca 2018 (č. l. 144 súdneho spisu) a zhodné aj s jeho vyjadrením počas výsluchu v prípravnom konaní 15. decembra 2016 (č. l. 37 vyšetrovacieho spisu). Napriek tomu sa však nestotožnil so záverom dovolateľa, ktorý z uvedeného vyvodil, že svedkovi poškodenému bola na začiatku výsluchu oznámená skutočnosť, ktorá mala byť zistená až z jeho výsluchu. Je zrejme, že v danom prípade nemožno hovoriť o navádzaní svedka poškodeného na výpoveď. Ním opísané konanie zo strany orgánov činných v trestnom konaní totiž zodpovedá jeho nevyhnutnému oboznámeniu s predmetom a účelom výsluchu, bez priblíženia ktorých by bolo neprimerané očakávať, aby svedok poškodený vedel, k akej veci má vypovedať. Zo zápisníc o jeho výsluchoch, ani zo samotného obsahu jeho výpovedí nevyplýva, že by mu pred tým, než v súlade s § 132 ods. 1 Trestného poriadku spontánne a súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie, vrátane svojho subjektívneho vnímania okolností skutku, boli okrem všeobecnej informácie, že mal byť zbitý, poskytnuté akékoľvek ďalšie podrobnosti vzťahujúce sa na osobu páchatel'a či okolnosti samotného skutku.

Na základe uvedeného musel dovolací súd konštatovať, že z dovolateľom uvádzaných skutočností nebolo možné vyvodit' záver o nezákonnosti (a tým aj nepoužiteľnosti) niektorého z dotknutých dôkazov, najmä ak platí, že pre konštatáciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa vyžaduje zistenie porušenia zákona istej intenzity, konkrétne také, ktoré by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho a nie ďalšieho riadneho opravného prostriedku). K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Pokiaľ mal obvinený v úmysle preukázať nezákonnosť výpovedí svedka poškodeného T. S. a svedka Ing. B. Č., usvedčujúcich ho zo spáchania prejednávaneho skutku, ako aj výpovede svedka P. F. odkazom na záver Krajského súdu v Košiciach vyslovený v uznesení z 19. októbra 2017, sp. zn. 7To/93/2017, v trestnom konaní vedenom proti P. F. pre skutok právne posúdený ako prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť v súvislosti s v tomto konaní prejednaným skutkom, a iné, že výsluchy P. F. a Ing. B. Č. v jeho trestnej veci nie je v žiadnom prípade možné považovať za výsluchy vykonané zákonným spôsobom, dovolací súd k tomu v prvom rade uvádza, že s touto obhajobnou stratégiou dovolateľa sa vysporiadal už odvolací súd konštatovaním, že oslobodenie P. F. spod obžaloby podanej pre vyššie označený trestný čin nemá vplyv na posúdenie pravdivosti výpovedí svedka poškodeného T. S. a svedka Ing. B. Č.. Nad rámec uvedeného je žiaduce dodať, že zmieňované je výsledkom iného hodnotenia iných vo veci konajúcich sudcov, ku ktorému dospeli - nezávisle od iného konania - "len" na základe nimi vykonaného dokazovania, pričom dôkazné závery z iného, hoc aj súvisiaceho, trestného konania nie je možné prenášať (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. októbra 2019, sp. zn. 1 TdoV 2/2019), a preto je aj vo vzťahu k posúdeniu opodstatnenosti predmetnej dovolacej námietky obvineného bez relevancie, čo je dané aj tým, že akékoľvek posudzovanie, respektíve preskúmanie iného než napadnutého rozhodnutia je mimo rozsahu pôsobnosti konajúceho dovolacieho senátu.

Napokon, vo vzťahu k hypotéze dovolateľa, že ak odvolací súd nechal do úvahy výpoveď svedka P. F., nemal vziať do úvahy ani výpoveď svedka Ing. B. Č. a ani výpoveď svedka poškodeného T. S., pretože boli tiež získané nezákonným spôsobom, považoval dovolací súd za potrebné pripomenúť, že tak prvostupňový súd ako aj súd druhého stupňa prihliadli na výpoveď svedka P. F. z hlavného pojednávania, ktorú v súlade s § 2 ods. 12 Trestného poriadku po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne, ako to vyplýva z odôvodnenia ich rozhodnutí, vyhodnotili ako síce čiastočne v prospech dovolateľa, avšak zároveň ako tendenčnú. Konajúce súdy nechal do úvahy len jeho odlišnú výpoveď z prípravného konania z 2. mája 2016, zápisnica o ktorej nebola použitá na odstránenie rozporov v jeho výpovedi na hlavnom pojednávaní výlučne z dôvodu, že výsluch uskutočnený 2. mája 2016 bol realizovaný pred vznesením obvinenia dovolateľovi, a teda nebol realizovaný kontradiktórnym spôsobom. Skutočnosť, že konajúce súdy si neosvojili výpoveď svedka P. F. z hlavného pojednávania, teda nebola dôsledkom ich záveru o nezákonnosti jej získania, ale o jej nevierohodnosti, pričom vo vzťahu k jeho výpovedi z prípravného konania nezistili, rovnako ako ani dovolací súd, žiadne porušenie zákona majúce za následok jej nezákonnosť, ale k jej vylúčeniu z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní (správne) pristúpili výlučne z dôvodu jej neprípustnosti pre nedostatok kontradiktórnosti.

Zhrnúc doposiaľ uvedené, Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnej veci nezistil, že by niektorá z obvineným uplatnených námietok viedla k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania uplatnený obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, z podaného dovolania vyplýva, že obvinený tento vzhľadol v absencii jedného z obligatórných znakov skutkovej podstaty zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, konkrétne jeho subjektu, vo vzťahu ku ktorému sa pre naplnenie skutkovej podstaty daného trestného činu vyžaduje, aby sa ho dopustil špeciálny subjekt, t.j. verejný činiteľ. Trval na tom, že podľa skutku opísaného vo výroku napadnutého rozsudku nepoužíval právomoc, ktorá mu bola zverená v rámci zodpovednosti za plnenie úloh spoločnosti a štátu, keďže nerozhodoval o právach a povinnostiach fyzickej osoby, v dôsledku čoho ho v čase skutku nebolo možné považovať za verejného činiteľa, a to aj napriek tomu, že splnenie ostatných podmienok vymedzených rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2013, sp. zn. 1 TdoV 14/2012, pre naplnenie znaku verejného činiteľa a spočívajúcich v tom, že v čase činu bol príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej stráže a že sa podieľal na plnení úloh spoločnosti a štátu, zo skutkovej vety výrokovej časti prvostupňového rozsudku vyplýva.

Trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa dopustí verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu.

Podľa § 326 ods. 2 písm. a) Trestného zákona odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Závažnejším spôsobom konania sa podľa § 138 písm. d) Trestného zákona rozumie páchanie trestného činu násilím, hrozbou bezprostredného násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy.

Objektom trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa je záujem štátu na riadnom výkone právomoci verejných činiteľov a na ochrane práv a povinností fyzických a právnických osôb. Na naplnenie jeho skutkovej podstaty sa vyžaduje, aby sa činu dopustil špeciálny subjekt, t.j. verejný činiteľ, a to jednou z troch [v § 326 ods. 1 písm. a) až písm. c) Trestného zákona] taxatívne uvedených foriem konania, pričom z hľadiska zavinenia musí úmysel páchatel'a okrem konania zahŕňať aj úmysel spôsobiť niekomu škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Pojem "vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu" treba vykladať tak, že ide o obchádzanie zákona alebo iného právneho predpisu vydaného na základe zákona.

Verejným činiteľom, ktorý jediný môže byť páchatel'om trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona, sa v zmysle zákonnej definície vymedzenej v § 128 ods. 1 Trestného zákona rozumie okrem iných aj osoba v služobnom pomere, ak sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a používa pritom právomoc, ktorá jej bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená, pričom pre trestnú zodpovednosť verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení Trestného zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou.

Je potrebné prisvedčiť dovolateľovi, že vychádzajúc z § 128 ods. 1 Trestného zákona sa aj v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2013, sp. zn. 1 TdoV 14/2012) vymedzuje pojem verejného činiteľa zo štyroch základných hľadísk:

- a) musí ísť o voleného funkcionára alebo iného zodpovedného pracovníka orgánu štátnej správy a samosprávy, súdu alebo iného štátneho orgánu alebo príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru, súdneho exekútora, člena lesnej, vodnej, rybárskej alebo poľovníckej stráže, člena stráže prírody a osobu, ktorá má oprávnenia člena stráže prírody;
 - b) musí sa podieľať na plnení úloh spoločnosti a štátu;
 - c) musí pritom používať právomoc, ktorá mu bola zverená v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh;
 - d) trestný čin musí byť spáchaný v súvislosti s touto právomocou a zodpovednosťou.
- Ak niektoré z týchto hľadísk nie je splnené, nejde o verejného činiteľa.

Za plnenie úloh spoločnosti a štátu sa považuje výkon dôležitých verejných funkcií a rozhodovacia činnosť s týmto výkonom spojená. Každý verejný činiteľ pritom nesie zodpovednosť za plnenie úloh spoločnosti a štátu, v dôsledku čoho musí byť vybavený potrebnou právomocou umožňujúcou mu určitú úlohu splniť, pričom pojem "právomoc" verejného činiteľa použitý v legálnej definícii § 128 ods. 1 Trestného zákona interpretačne vyžaduje prvok moci a rozhodovania, čo znamená mocenské rozhodovanie na právnom podklade uplatňované voči fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré môžu byť takým rozhodnutím obmedzené na svojich (inak právnym poriadkom garantovaných) právach. Pritom nemusí ísť nevyhnutne o formalizované rozhodovanie, t.j. vydávanie rozhodnutí s určitými procesne predpísanými náležitosťami a formou, avšak vždy musí byť spojené so zodpovednosťou za uplatnenie právomoci (R 48/2017). Osoba, ktorá nemá rozhodovaciu právomoc, nie je verejným činiteľom, s výnimkou, že by zabezpečovala výkon rozhodnutia štátneho orgánu, a to bez ohľadu na to, či ide o vecne správne rozhodnutie.

Pre úplnosť je potrebné pripomenúť niektoré zo zákonných ustanovení, zverujúcich príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len "zbor") právomoc a z nej vyplývajúce oprávnenia a povinnosti:

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o výkone trestu odňatia slobody") vo výkone trestu sa rešpektuje ľudská dôstojnosť odsúdeného a nesmú byť použité kruté, neľudské alebo ponižujúce spôsoby zaobchádzania alebo trestania.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody odsúdený má právo na ochranu pred neoprávneným násilím a akýmkoľvek prejavmi ponižovania ľudskej dôstojnosti.

Podľa § 39 písm. b) zákona o výkone trestu odňatia slobody odsúdený je povinný plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru, zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže (ďalej len "zákon o Zbore väzenskej a justičnej stráže") zbor v rámci svojej pôsobnosti

- a) zabezpečuje výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody,
- b) zabezpečuje ochranu objektov zboru a objektov detenčného ústavu,
- c) zabezpečuje stráženie obvinených vo výkone väzby, odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody a osôb v detencii umiestnených v detenčnom ústave a dozor a dohľad nad obvinenými a odsúdenými,
- d) zabezpečuje bezprostredné prenasledovanie obvinených na úteku z výkonu väzby, odsúdených na úteku z výkonu trestu odňatia slobody alebo odsúdených, ktorí sa nedovolené vzdialili z otvoreného oddelenia ústavu alebo nestráženého pracoviska mimo ústavu, alebo osôb umiestnených v detenčnom ústave, ak sú na úteku z detenčného ústavu (ďalej len "osoba na úteku"),
- e) zabezpečuje penitenciárnu starostlivosť o odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody,
- f) zabezpečuje činnosti zamerané na zamestnávanie obvinených a odsúdených,
- g) zabezpečuje ochranu poriadku a bezpečnosti v objektoch súdu a objektoch prokuratúry a nerušený priebeh konania v nich,
- h) zabezpečuje ochranu verejného poriadku v blízkosti objektov zboru, objektov detenčného ústavu, objektov súdu a objektov prokuratúry, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie účelu výkonu väzby, účelu výkonu trestu odňatia slobody, účelu výkonu detencie a nerušeného priebehu konania v objektoch súdu a objektoch prokuratúry,
- i) zabezpečuje v objekte súdu zadržanie obvineného a jeho dodanie do výkonu väzby a zadržanie odsúdeného a jeho dodanie do výkonu trestu odňatia slobody v súlade s osobitným predpisom,
- j) vybavuje sťažnosti obvinených a odsúdených podľa tohto zákona a sťažnosti podané podľa osobitného predpisu,
- k) zabezpečuje a vykonáva na území Slovenskej republiky eskorty obvinených vo výkone väzby a odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody a dodávanie osoby po výkone trestu odňatia slobody na výkon ochranného liečenia do zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, na výkon ochrannej výchovy do výchovného zariadenia 3a) alebo na výkon detencie do detenčného ústavu (ďalej len "dodávanie osoby"),
- l) vykonáva program ochrany svedka počas výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody podľa osobitného predpisu,
- m) zabezpečuje zdravotnú starostlivosť pre príslušníkov zboru, zamestnancov zboru, obvinených vo výkone väzby, odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody a iné osoby,
- n) pôsobí vo vymedzenom rozsahu podľa osobitného predpisu ako orgán činný v trestnom konaní,
- o) odhaľuje trestné činy príslušníkov zboru a v objektoch zboru aj zamestnancov zboru, odhaľuje trestné činy obvinených vo výkone väzby a odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody a zisťuje ich páchatel'ov,
- p) zabezpečuje v objektoch zboru, objektoch detenčného ústavu, objektoch súdu, objektoch prokuratúry, objekte ministerstva a objekte, v ktorom sídli Súdna rada Slovenskej republiky pátranie po hľadaných osobách lustráciou v pátracích informačných systémoch vedených Policajným zborom podľa osobitného predpisu,

- q) plní úlohy na úseku boja proti terorizmu a organizovanému zločinu,
- r) spolupracuje pri plnení svojich úloh so štátnymi orgánmi, obcami, ozbrojenými silami, ozbrojenými zbormi, inými právnickými osobami a fyzickými osobami,
- s) spolupracuje s väzenskými správami iných štátov,
- t) vedie evidencie a štatistiky potrebné na plnenie úloh zboru,
- u) plní úlohy orgánu štátnej správy a iné úlohy, ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže zbor plní v rozsahu svojej pôsobnosti aj úlohy na úseku prevencie.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže pri výkone služby je príslušník zboru povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osoby i svoju vlastnú a nepripustiť, aby v súvislosti s výkonom služby vznikla osobe bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do jej práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného výkonom služby.

Podľa § 31 ods. 1 písm. a) zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže na predchádzanie, zamedzenie alebo odstránenie protiprávneho konania obvinených, odsúdených, dodávaných osôb a iných osôb je príslušník zboru oprávnený použiť tieto donucovacie prostriedky: hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrány.

Podľa § 31 ods. 3 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže pred použitím donucovacích prostriedkov je príslušník zboru povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť, ak je sám napadnutý alebo ak je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad, alebo ak tomu bránia iné okolnosti.

Podľa § 31 ods. 4 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže príslušník zboru rozhoduje o použití donucovacieho prostriedku podľa konkrétnych okolností tak, aby dosiahol účel sledovaný služobným zákrokom a použitý donucovací prostriedok a intenzita jeho použitia neboli zjavne neprímerané povahe a nebezpečnosti útoku.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže príslušník zboru je oprávnený použiť hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrány, slzotvorné prostriedky, obušok, tomfu a šokové plynové a elektrické paralyzátory, aby

- a) zaistil svoju bezpečnosť alebo bezpečnosť inej osoby pred protiprávnym útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí a útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých znakov bude pokračovať,
- b) zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým sa porušuje ustanovený poriadok alebo verejný poriadok,
- c) predviedol obvineného, odsúdeného alebo inú osobu, ak kladie aktívny odpor,
- d) zabránil násilnému vstupu nepovoláných osôb do chránených objektov, objektov súdu, objektov prokuratúry alebo na miesta, kde je vstup zakázaný.

Ako už bolo konštatované, podľa § 128 ods. 1 Trestného zákona sa pre trestnú zodpovednosť (ako aj ochranu) verejného činiteľa podľa jednotlivých ustanovení Trestného zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou.

Z citovaných, ako aj ďalších ustanovení zákona o výkone trestu odňatia slobody a predovšetkým zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže je zrejmé, že príslušníci zboru nevykonávajú len funkciu spočívajúcu v ich participácii na plnení úloh spoločnosti, ale pri plnení tých úloh, ktoré patria do pôsobnosti zboru, sú oprávnení aj rozhodovať o právach a povinnostiach predovšetkým fyzických osôb a za týmto účelom disponujú právomocou, zverenou im v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh, a túto používajú.

K úlohám zboru patrí okrem iného zabezpečenie výkonu trestu odňatia slobody, vrátane zabezpečenia stráženia odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody, dohľadu a dozoru nad nimi či zabezpečenia

zdravotnej starostlivosti pre nich (§ 4 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže). Za splnenie uvedených úloh zbor zodpovedá, pričom za účelom ich splnenia sú jeho jednotliví príslušníci vybavení potrebnou právomocou, právomoc použiť zákonom vymedzené donucovacie prostriedky nevynímajúc (§ 31, § 33 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže). Práve vo vzťahu k nej zákon osobitne vymedzuje a upravuje oprávnenia a povinnosti príslušníkov zboru, ktoré pre nich z disponovania touto právomocou vyplývajú, ako aj podmienky, za akých sú oprávnení pristúpiť k jej uplatneniu, a náležitosti, ktoré sú pri tom povinní dodržať. Jej obsahom je pritom celkom zrejme rozhodovanie o použití donucovacích prostriedkov voči odsúdeným vo výkone trestu odňatia slobody, a teda o zásahu do práv odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, na ochranu pred krutým, neľudským alebo ponižujúcim spôsobom zaobchádzania alebo trestania, na ochranu pred neoprávneným násilím a akýmkoľvek prejavmi ponižovania ľudskej dôstojnosti (§ 3 ods. 1, § 37 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody) za splnenia zákonom ustanovených podmienok (§ 31, § 33 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže). Vychádzajúc z uvedeného teda možno všeobecne uzavrieť, že minimálne v činnosti príslušníkov zboru, uskutočňovanej na podklade im zverenej právomoci používať donucovacie prostriedky, sú obsiahnuté prvky rozhodovania a, vzhľadom na postavenie odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré možno v dôsledku ich zákonom [§ 39 písm. b) zákona o výkone trestu odňatia slobody] ustanovenej povinnosti plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru označiť vo vzťahu k príslušníkom zboru za sui generis podriadené, aj prvky moci.

Zo skutkových zistení ustálených v skutkovej vete výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa, čiastočne modifikovaných rozsudkom odvolacieho súdu, vyplýva, že obvinený U. M. dňa 29. júna 2015 ako príslušník zboru služobne zaradený na výkon služby ako referent režimu režimových činností oddelenia výkonu v kancelárii referentov režimu režimových činností, nachádzajúcej sa v ubytovni pre odsúdených bloku B ústavu na výkon trestu odňatia slobody v O. - Š., počas výkonu služby fyzicky napadol poškodeného T. S. tak, že ho najmenej štyrikrát udrel dlaňou pravej ruky do oblasti tváre, a potom ho chytil pravou rukou za krk za to, že odsúdený T. S., ktorý plynule nevie hovoriť po slovensky, sa pýtal na vyšetrenie k zubárovi, a nie k lekárovi, čím konal v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže a § 3 ods. 1 a § 37 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený namietal splnenie len jednej z podmienok pre záver o tom, že v čase skutku konal v postavení verejného činiteľa, a to podmienky spočívajúcej v tom, že pri protiprávnom konaní, ktorého sa voči poškodenému dopustil, používal právomoc, a teda rozhodoval o jeho právach a povinnostiach. Ako vyplýva z vyššie konštatovaného, príslušníci zboru vo všeobecnosti disponujú právomocou takej povahy, ktorá odôvodňuje ich posudzovanie ako verejných činiteľov, teda právomocou, ktorej imanentnou súčasťou je oprávnenie prijímať rozhodnutia o právach a povinnostiach fyzických osôb a ich splnenie vynucovať z pozície svojho mocenského postavenia. V danom prípade je z opisu skutkovej vety zjavné, že obvinený U. M. počas výkonu služby, teda v čase, keď mal ako príslušník zboru participovať na zabezpečovaní plnenia úloh zboru v rámci jeho pôsobnosti a za ich plnenie niesol zodpovednosť, použil voči poškodenému T. S. fyzické násilie bez legálneho základu, čím v rozpore s § 6 ods. 1 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže rozhodol o zásahu do práv poškodeného vymedzených v § 3 ods. 1 a § 37 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody, porušiac tak týmto právam zodpovedajúce svoje povinnosti ako príslušníka zboru. Obvinený teda v uvedených súvislostiach vykonával právomoc verejného činiteľa, z čoho vyplýva, že v tomto konkrétnom prípade konal v postavení špeciálneho subjektu - verejného činiteľa ako ho definuje ustanovenie § 128 ods. 1 Trestného zákona.

Vzhľadom na uvedené preto podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nepostupoval súd prvého stupňa (a následne ani odvolací súd) v rozpore so zákonom, keď konanie dovolateľa, tak ako bolo opísané v skutkovej vete výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, posúdil ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, keďže ako verejný činiteľ v úmysle spôsobiť inému škodu vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania.

Záverom dovolací súd len pre úplnosť dodáva, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2013, sp. zn. 1 TdoV 14/2012, na ktorý sa dovolateľ odvolával, bola reflektovaná situácia, ktorá sa zistenými skutkovými okolnosťami podstatne líšila od skutkového stavu ustáleného v prejednávanej veci. V trestnej veci, vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 TdoV 14/2012, bolo podstatou stíhaného skutku poskytovanie informácií o pripravovaných a vykonávaných policajných akciách zločineckej skupine zo strany obvineného - príslušníka Policajného zboru, ktorý takýmto konaním síce porušil povinnosti policajta v zmysle zákona o štátnej službe, avšak ktorý pritom celkom zrejme neprijímal rozhodnutia o právach a povinnostiach konkrétnych osôb, ktoré by boli následne vynútiteľné štátnou mocou tak, ako to bolo konštatované v prejednávanej trestnej veci.

Na základe konštatovaného nemohol dovolací súd považovať za daný ani dôvod dovolania uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.